

Twinrigpuls verder uitontwikkelen

Eerste cijfers MDV 1 'Immanuel'

★ Doelstellingen gehaald.

HOOFFDORP - Enthousiasme en optimisme gaan hand in hand bij de betrokkenen van het MDV-vaartuig. De eerste resultaten overtreffen de stoutste verwachtingen. De ervaringen met innovatieve onderdelen aan boord van de 'Immanuel' zijn straks, en wellicht nu al, goud waard voor de kottervloot. „Wie niet blijft vernieuwen, wordt verrast door de omstandigheden en raakt achterop”, aldus voorzitter Auke Hoefnagel van de stichting Masterplan Duurzame Visserij tijdens zijn inleiding.

De presentatie afgelopen zaterdag in het hotel van Van der Valk aan de A4 was helder en transparant. Hoefnagel somde de drie risicofactoren op die in grote mate bepalend zijn voor het succes en het voortbestaan van een kotturbedrijf: visprijs, gasolieprijs en de stand van de rente. „Externe factoren waar je als ondernemer geen invloed op hebt, maar die in ongunstige gevallen het bedrijf wel onderuit kunnen halen”, zo zei Hoefnagel.

De risicofactoren zijn belangrijke uitgangspunten geweest bij het ontwerpen en het in de vaart brengen van het proefschip vorig jaar juni. Na acht maanden vissen, kan Hoefnagel niet anders dan vaststellen dat het pilotschip een gunstig verdienmodel laat zien. Zo'n verdienmodel laat in zijn eenvoud zien hoe een bedrijf geld verdient. „Met de MDV 1 hebben we één risicofactor kunnen elimineren, die van de gasolieprijs. Want met een brandstofprijs van 70 eurocent kan dit schip als gevolg van een zuinige gasolieconsumptie nog steeds geld verdienen.”

★ Interactie. Van rechts naar links: Auke Hoefnagel, Frans Veenstra, Jaap Luchies, Hendrik Romkes en Kees Taal.

Overige innovaties

Behalve de slimme vormgeving van de romp hebben overige innovaties volgens Frans Veen-

stra eveneens bijgedragen aan een gunstig verdienmodel. Innovatiemanager Veenstra: „We hebben geprobeerd zoveel mogelijk energieverspilling te voorkomen. De

dieselektrische voortstuwingsinstallatie drijft een hoogrendementsschroef aan en zorgt voor de energieopwekking, waarbij een zogenaamd powermanage-

mentsysteem het energiebeheer controleert en aanstuurt. Apparaatuur die niet gebruikt wordt, gaat vanzelf uit. Verder zijn deuren en luiken van composiet. Dat is veel lichter in gewicht.”

Veenstra noemde tot slot de scholstripmachine die weliswaar beter moet gaan functioneren, maar die in eerste instantie ook al een voordeel toonde. De machinaal gestripte schol bleek in de visverwerkende fabriek namelijk een beter fileerrendement op te leveren. „Zo'n machine stript op donderdag nog net zo efficiënt als op maandag”, aldus Veenstra, voormalig RIVO-technicus.

Ervaringen aan boord

De aandeelhouders Kramer en Romkes zijn ook enthousiast over de prestaties van de MDV 1. Hendrik Romkes maakte een paar reizen mee en was vooral te spreken over het zeegedrag tijdens het vissen. „Afgezien van het feit dat het opvallend stil is in de verblijven, is het ook aan dek prettig werken. Bij het stomen wil de kottter nog wel eens lastig slingeren, zeker voor de wind, maar zodra-

★ Veel belangstelling voor de eerste proef op zee.

ie er aan ligt, is het een pracht. Daar komt bij dat bij gebruik van de stripmachine de bemanning vijftien minuten minder lang aan dek in de weer is. Echter de machine is voor verbetering vatbaar, dus daar gaan we mee verder dit jaar. Maar het ziet er veelbelovend uit”, aldus een optimistische Romkes.

Ofschoon de proeven aan

Aanbevelingen

Rompvorm: lengte-deplacement analyse, anti-slingertank en/of extra set kimkielen, trimtank

Energieopwekking en voortstuwing: hybride accupakket, ontwerp schroef, upgrade warmte-accu, LNG gasmotor, zonnefolie

Materiaalkeuze: verdergaande LCA benadering, composiet stuurhuis of composiet casco, 3D print onderdelen

Visverwerkingslijn: upgrade mechanische stripmachine, sorteren op gewicht, MDV ketenverkorting, onbemand visruim

Twinrigpulse: doorontwikkelen 2016-2018 (discards↓); upgrade MDV-1 vaarprofielen (jaar rond)

★ Met de nodige schroom geeft innovatiemanager Frans Veenstra enkele aanbevelingen voor door- gaande innovaties.

Toekomst door innovatie

Uel' stemmen optimistisch

Resultaten van de MDV 1. Na de nodige stormweken en visverlet was de bemanning woensdagavond uitgevaren en zat afgelopen weekend

boord redelijk gladjes en soms zelfs soepel verliepen, vormde de automatische sorteerinstallatie nog een struikelblok. Daar moet volgens Hendrik Romkes nog veel aandacht aan geschonken worden. „Tot nu toe hebben we samen met Imares richtinggevend onderzoek gedaan, de eerste indrukken zijn dat er meer rendement bij het scholfilteren ontstaat

doordat de mechanische strip over het hele volume constant van kwaliteit blijft.”

TRP kansrijk

Het toepassen van pulsmodules in een twinrigtuig lijkt kansrijk. „Leverancier HFK maakte zich vooraf zorgen of de modules wel onbeschadigd zouden blijven bij het op de trommel draaien.

Nou, dat viel allemaal mee. Vooralsnog ziet het er naar uit dat de modules het kunnen hebben”, bevestigt Romkes. „Bij de allereerste trials viel het vangstresultaat echter tegen. Het net bleek nauwelijks aan de grond te komen. Dat hebben we toen verzwaard. In het stuurboordnet hadden we de pulsen bevestigd en toen het met eenmaal grond pakte, vingen

we ook daadwerkelijk tong. Het verschil met het bakboordnet was overtuigend genoeg om vast te kunnen stellen dat er perspectief zit in het twinriggen met pulsmodules op tong.” Het wachten is nu op nieuwe modules om ook aan bakboord te kunnen gaan pulsen.

De beide broers begrijpen dat behalve de interesse voor het verdienmodel de toepassing van de twinrigpuls (TRP) een belangrijk item is bij de overige vissers. „Als blijkt dat we in de winter met dit concept tong kunnen vangen, dan vergroot dat de mogelijkheden van het twinrigtuig. Twinriggen op schol hoeft niet meer te worden uitgevonden, maar wanneer ondernemers in de wintermaanden de scholbestekken, die vaak ver van huis liggen, onaangeroerd laten, kunnen ze dichtbij huis een boterham verdienen met het vangen van tong. Dat scheelt enorm”, benadrukt Romkes. Hij hecht dan ook veel waarde aan het verder uitontwikkelen van deze techniek.

Onderwijs

Auke Hoefnagel is er op geband dat het contact met het onderwijs verder uitgediept wordt. Sinds het proefschip in de vaart is, hebben leerlingen uit het visserijonderwijs, maar ook uit het voortgezet onderwijs kennis kunnen maken met het complete concept.

Hoefnagel: „Op de visserij-scholen is het van belang dat we het duurzaam vissen tussen de oren kunnen krijgen bij vissers in wording. We zijn ook bezig met het samenstellen van een programma dat bedoeld is om deel uit te maken van het lespakket. We zijn als MDV in gesprek met Pro Sea en met ROC Friese Poort.

Willem Ment den Heijer

BOUWERS

Wordt er een tweede MDV-vaartuig voor Nederlandse rekening gebouwd? Dat is nog maar de vraag. Het hangt ondermeer af van de bedrijfsresultaten over langere termijn en met name in het winterseizoen. Veel kottersvissers blijven ook opkijken tegen het innovatieve casco-ontwerp.

De bouwers Hoekman Shipbuilding en Machinefabriek Padmos hebben over belangstelling niet te klagen. Iedereen kijkt naar de innovaties op het schip. Niet in de laatste plaats naar de voortstuwingstechniek.

Met het MDV-gedachtegoed zijn Hoekman en Padmos voor de Nederlandse markt nu bezig met een nieuw ontwerp van een innovatief visserschip weermee zowel met de pulsring, als twinrigmethode gevestigd kan worden. De eerste schetsen zijn volgens de Stichting MDV tijdens het haalbaarheidsonderzoek door Maaskant al gemaakt.

Leon Padmos is concreet in gesprek met Fransen voor een kleinere versie van het MDV-vaartuig, speciaal ingericht voor de flyshootvisserij.

CIJFERS

De investering in de MDV 1 is uitgekomen op 4,5 miljoen euro, 4 miljoen voor het schip en 0,5 miljoen voor de TRP-installatie.

Resultaten zijn door procesmanager Jaap Luchies genormaliseerd. Onderzoeksweken zijn bijvoorbeeld niet meegerekend. Halfjaarcijfers zijn omgerekend tot jaarcijfers, waarbij rekening is gehouden met visverlet in de wintermaanden, voor twinriggers normaal gesproken een zwak seizoen. Visserijresultaten voor de MDV 1 variëren van minimaal 585.032 tot maximaal 876.930 euro, afhankelijk van vier of vijf dagen vissen en de twinrigpulsstechniek. De jaarbesomming varieert van 1,28 tot 1,76 miljoen euro.

Het wekelijks brandstofverbruik van de MDV 1 is gemiddeld 6.700 liter. Scholvangsten waren het eerste halfjaar gemiddeld 11 ton per week. Gemiddeld bracht de schol 1,69 euro per kilo op.

FELICITATIES

Felicitaties van Maarten Drijver, de Texelse voorman van VisNed. Hij is jaloers op het geluidsniveau aan boord en de zichtlijnen vanaf de brug van de MDV 1. Maar in de visie van Drijver is het niet reëel om de resultaten over het brandstofverbruik van de MDV 1 voortdurend te vergelijken met die van grote bokkers van jaren geleden. „Er is natuurlijk wel wat gebeurd in de boomkorvisserij met de ombouw naar puls. Bij ons op Texel zit je met 15 ton gasolie per week al aan de hoge kanti”, aldus Drijver. Wat hem betreft dienen de cijfers vergeleken te worden met die van een verlengde Eurokotter. Hendrik Romkes geeft Drijver gelijk. Romkes kan uit eigen ervaring met de voormalige UK 194 putten: „Vergeleken met een Eurokotter besomt de MDV 1 beter en is het brandstofverbruik lager.”

GROEN

Osprey Trawlers laat momenteel een nieuwe twinrigger/flyshooter bouwen in Spanje. Louwe de Boer noemt de MDV 1 een mooi plan. Maar om ook te kunnen flyshootten noemt hij een groter vaartuig noodzakelijk. Voor een 'groenere' investering zou De Boer naar eigen zeggen wel elektrische lieren willen of bijvoorbeeld led-verlichting. Maar die zijn zoveel duurder, dat het volgens De Boer bedrijfseconomisch niet uitkan. „We willen wel, maar haken af op de prijs.”

STIL

De stilte aan boord van de MDV 1 is sensationeel. „Het heeft één onderdeel”, schetst Hendrik Romkes. „Je hoort alles. Net als thuis moeten er dus afspraken worden gemaakt. Niet met deuren gooien, en de televisie niet te hard zetten...”

Niet alle innovaties pakken gelijk goed uit. Het milieuvriendelijk antifouling-systeem laat bijvoorbeeld opnieuw los. De eerste week van maart wordt dit weer hersteld.

VROLIJK HART

Wat vinden de maatschappelijke organisaties van het Masterplan Duurzame Visserij. Desgevraagd kwam Anne Doeksen van Stichting De Noordzee voor de microfoon en zei: „Ons hart begint vrolijk te kloppen van deze mooie verhalen. Wij juichen de inspanningen van het MDV toe.”

